

Suvestinė redakcija nuo 2012-07-01 iki 2014-07-08

Įsakymas paskelbtas: Žin. 2008, Nr. [36-1306](#), i. k. 1082330ISAK003D-163

LIETUVOS RESPUBLIKOS ŽEMĖS ŪKIO MINISTRO

Į S A K Y M A S

**DĖL LIETUVOS KAIMO PLĖTROS 2007-2013 METŲ PROGRAMOS PRIEMONĖS
„PELNO NESIEKIANČIOS INVESTICIJOS MIŠKUOSE“ ĮGYVENDINIMO TAISYKLIŲ
PATVIRTINIMO**

2008 m. kovo 20 d. Nr. 3D-163
Vilnius

Vadovaudamasi Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerijos nuostatų, patvirtintų Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1998 m. rugsėjo 15 d. nutarimu Nr. 1120 „Dėl Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerijos nuostatų patvirtinimo“ (Žin., 1998, Nr. [83-2327](#); 2001, Nr. [92-3215](#); 2002, Nr. [66-2717](#)), 5.1 ir 5.15 punktais, atsižvelgdama į 2005 m. rugsėjo 20 d. Tarybos reglamento (EB) Nr. 1698/2005 dėl Europos žemės ūkio fondo kaimo plėtrai (EŽŪFKP) paramos kaimo plėtrai (OL 2005 L 277, p. 1) su paskutiniais pakeitimais, padarytais 2006 m. gruodžio 19 d. Tarybos reglamentu (EB) Nr. 2012/2006 (OL 2006 L 384, p. 8), ir į 2006 m. gruodžio 15 d. Komisijos reglamento (EB) Nr. 1974/2006, nustatančio išsamias Tarybos reglamento (EB) Nr. 1698/2005 dėl Europos žemės ūkio fondo kaimo plėtrai (EŽŪFKP) paramos kaimo plėtrai taikymo taisykles (OL 2006 L 368, p. 15), su paskutiniais pakeitimais, padarytais 2007 m. spalio 22 d. Komisijos reglamentu (EB) Nr. 1236/2007 (OL 2007 L 280, p. 3), nuostatas ir siekdama efektyviai panaudoti EŽŪFKP lėšas,

tvirtinu Lietuvos kaimo plėtos 2007–2013 metų programos priemonės „Pelno nesiekiančios investicijos miškuose“ įgyvendinimo taisykles (pridedama).

ŽEMĖS ŪKIO MINISTRĖ

KAZIMIRA DANUTĖ PRUNSKIENĖ

PATVIRTINTA

Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro

2008 m. kovo 20 d. įsakymu Nr. 3D-163

(Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro

2012 m. gegužės 2 d. įsakymo Nr. 3D-321 redakcija)

LIETUVOS KAIMO PLĖTROS 2007–2013 METŲ PROGRAMOS PRIEMONĖS „PELNO NESIEKIANČIOS INVESTICIJOS MIŠKUOSE“ ĮGYVENDINIMO TAISYKLĖS

I. BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Lietuvos kaimo plėtros 2007–2013 metų programos priemonės „Pelno nesiekiančios investicijos miškuose“ įgyvendinimo taisyklės (toliau – Taisyklės) parengtos vadovaujantis 2005 m. rugsėjo 20 d. Tarybos reglamentu (EB) Nr. 1698/2005 dėl Europos žemės ūkio fondo kaimo plėtrai (EŽŪFKP) paramos kaimo plėtrai (OL 2005 L 277, p. 1) su paskutiniais pakeitimais, padarytais 2011 m. gruodžio 19 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (ES) Nr. 1312/2011 (OL 2011 L 339, p. 1), 2006 m. gruodžio 15 d. Komisijos reglamentu (EB) Nr. 1974/2006, nustatančiu išsamias Tarybos reglamento (EB) Nr. 1698/2005 dėl Europos žemės ūkio fondo kaimo plėtrai (EŽŪFKP) paramos kaimo plėtrai taikymo taisykles (OL 2006 L 368, p. 15), su paskutiniais pakeitimais, padarytais 2011 m. liepos 14 d. Komisijos įgyvendinimo reglamentu (EB) Nr. 679/2011 (OL 2011 L 185, p. 57), Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2007 m. vasario 13 d. nutarimu Nr. 189 „Dėl valstybės institucijų, savivaldybių ir kitų juridinių asmenų, atsakingų už Europos žemės ūkio fondo kaimo plėtrai priemonių įgyvendinimą, paskyrimo“ (Žin., 2007, Nr. [22-839](#)), Lietuvos kaimo plėtros 2007–2013 metų programa, patvirtinta 2007 m. spalio 19 d. Komisijos sprendimu Nr. C(2007)5076, ir Lietuvos kaimo plėtros 2007–2013 metų programos administravimo taisyklėmis, patvirtintomis Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2007 m. balandžio 6 d. įsakymu Nr. 3D-153 (Žin., 2007, Nr. [41-1562](#); 2009, Nr. [21-834](#)).

II. ŠIOSE TAISYKLĖSE VARTOJAMI SUTRUMPINIMAI IR SĄVOKOS

2. Taisyklėse vartojami sutrumpinimai:

Agentūra – Nacionalinė mokėjimo agentūra prie Žemės ūkio ministerijos.

EB – Europos Bendrija.

EŽŪFKP – Europos žemės ūkio fondas kaimo plėtrai.

Ministerija – Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerija.

KPP – Lietuvos kaimo plėtros 2007–2013 metų programa.

3. Taisyklėse vartojamos sąvokos:

Didžiausiasis įkainis – Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2007 m. liepos 11 d. įsakymu Nr. 3D-330 „Dėl Tinkamų finansuoti išlaidų pagal Lietuvos kaimo plėtros 2007–2013 metų programos priemones didžiausiųjų įkainių nustatymo metodikos patvirtinimo“ (Žin., 2007, Nr. [78-3158](#); 2008, Nr. [122-4638](#); 2009, Nr. [125-5414](#)) nustatytas įkainis, pagal kurį apskaičiuojama didžiausia mokėtina paramos suma. Didžiausiasis įkainis nustatomas litais be pridėtinės vertės mokesčio.

Miškas – žemė, kurioje medžių lajų danga uždengia daugiau kaip 10 proc. didesnio nei 0,5 ha ploto sklypo, o medžių aukštis siekia ne mažiau kaip 5 m, taip pat žemė, kurioje yra medžių, galinčių pasiekti tokį aukštį. Prie miško priskiriami dėl žmogaus veiklos ar gamtinių priežasčių atsiradę laikinai apželdinti plotai, jei tikimasi, kad jie virs mišku, taip pat atkuriamų miškų teritorijos, kuriose medžių lajų danga dar nėra pasiekusi 10 proc. miško dangos ploto, tačiau tikėtina, kad jį pasieks ir medžiai išaugs iki 5 m aukščio. Prie miško priskiriami miško keliai, priešgaisrinės juostos ir kiti nedideli atviri miško plotai; nacionalinių parkų miškai, gamtos rezervatai ir kitos miške esančios teritorijos, turinčios ypatingą aplinkos, mokslinę, istorinę, kultūrinę ar dvasinę vertę. Prie miško priskiriamos vėjavartos ir vėjalaužos, užimančios didesnę kaip

0,5 ha plotą, kurio plotis siekia daugiau kaip 20 m, taip pat plantacijos, auginamos miškų arba apsaugos tikslais. Mišku nelaikoma žemė, daugiausia naudojama žemės ūkio ir miesto reikmėms, taip pat medžių grupės žemės ūkio gamybos ir agrarinės miškininkystės sistemose, miesto parkai ir sodai.

Miško valdytojas – miško savininkas, miškų urėdija, valstybinio rezervato direkcija, nacionalinio parko direkcija, savivaldybė, valstybės įmonė ar organizacija, valdančios patikėjimo teise įstatymų nustatyta tvarka joms Vyriausybės nutarimais perduotą valstybinėms funkcijoms įgyvendinti valstybinę miško žemę; kitas fizinis ar juridinis asmuo, užsienio valstybėje įsteigta organizacija, neturinti juridinio asmens statuso, tačiau turinti civilinį teisingumą pagal tos valstybės įstatymus, teisėtai įgijusi privačios miško žemės valdymo teisę.

Miškų grupė – miško žemės plotai, kuriuose panašūs pagrindiniai ūkininkavimo tikslai ir ūkininkavimo režimas.

Miškotvarkos projektas – dokumentas, pagal kurį organizuojama miškų ūkio veikla ir atliekami visi miškų atkūrimo, naudojimo ir miško žemių tvarkymo darbai.

Miško ūkio veikla – veikla, apimanti miškų auginimą (įveisimą, atkūrimą, priežiūrą, apsaugą, tvarkymą) ir naudojimą.

Mokėjimo prašymas – nustatytos formos dokumentas, kurį paramos gavėjas teikia Agentūrai prašydamas išmokėti paramos lėšas.

Naujų statinių statyba/statinių rekonstravimas – veikla, kurią apibrėžia Lietuvos Respublikos statybos įstatymas (Žin., 1996, Nr. [32-788](#); 2001, Nr. [101-3597](#)), kai ji yra sudedamoji projekto dalis.

Ornitochoriniai medžiai ir krūmai – medžiai ir krūmai, kurių vaisiais minta ir jų sėklas platina paukščiai.

Paramos paraiška – nustatytos formos dokumentas, kurį teikia Agentūrai pareiškėjas, siekiantis gauti paramą.

Pareiškėjas – asmuo, nustatyta tvarka pateikęs užpildytą paramos paraišką.

Projekto kontrolės laikotarpis – penkeri arba septyneri metai nuo paramos sutarties pasirašymo, per kuriuos tikrinama, kaip paramos gavėjas laikosi projekte ir paramos sutartyje numatytų įsipareigojimų.

Projekto įgyvendinimo pabaiga – paskutinio mokėjimo prašymo pateikimo Agentūrai data.

Saugomos teritorijos gamtotvarkos planas (toliau – gamtotvarkos planas) – strateginio planavimo dokumentas, kuriame apibūdinama ir įvertinama saugomos teritorijos arba jos dalies ekologinė būklė, kraštovaizdžio apsaugos ir tvarkymo problemos ir galimybės, saugomos nykstančių rūšių buveinės ir natūralios buveinės, nurodomi teritorijos tvarkymo tikslai, nustatomos tam tikros apsaugos ir tvarkymo priemonės, numatomos joms įgyvendinti reikalingos lėšos ir vykdytojai.

Tinkamumo kriterijus – požymis, pagal kurį nustatomas pareiškėjo tinkamumas gauti paramą.

Kitos šiose Taisyklėse vartojamos sąvokos apibrėžtos Lietuvos kaimo plėtros 2007–2013 metų programos administravimo taisyklėse ir kituose teisės aktuose.

III. PRIEMONĖS TIKSLAI

4. **Bendrasis tikslas** – įgyvendinti aplinkosaugos tikslus, gerinti aplinkos, biologinės įvairovės ir kraštovaizdžio kokybę, didinti miško visuomeninę estetinę vertę, plėtojant rekreacinę infrastruktūrą.

5. Specialieji tikslai:

5.1. plėsti, įrengti ir atnaujinti miškų rekreacinę infrastruktūrą;

5.2. formuoti didesnės ekologinės vertės medynus.

6. **Veiklos tikslas** – teikti paramą miško savininkams ir valdytojams, atkuriantiems, saugantiems ir plėtojantiems miškų ekologines ir rekreacines funkcijas.

IV. REMIAMOS VEIKLOS SRITYS

7. Pagal Lietuvos kaimo plėtros 2007–2013 metų programos priemonę „Pelno nesiekiančios investicijos miškuose“ (toliau – priemonė) remiamas miškų ekologinių ir rekreacinių funkcijų kaimo vietovėse atkūrimas, išsaugojimas ir plėtra.

V. LĖŠOS PRIEMONEI ĮGYVENDINTI IR PARAMOS DYDIS

8. Lėšos priemonei įgyvendinti skiriamos iš EŽŪFKP ir bendrojo finansavimo lėšų, numatytų Lietuvos Respublikos valstybės biudžete. Pakartotinai paramos pagal šią priemonę galima kreiptis tik įgyvendinus ankstesnįjį projektą, t. y. ne anksčiau kaip pateikus paskutinį mokėjimo prašymą ir galutinę projekto įgyvendinimo ataskaitą.

9. Paramos dydis skaičiuojamas atsižvelgiant tik į tinkamas finansuoti išlaidas.

10. Finansuojama iki 90 proc. visų tinkamų finansuoti projekto išlaidų.

11. Didžiausia paramos suma vienam projektui iki 345 280 Lt (trys šimtai keturiasdešimt penki tūkstančiai du šimtai aštuoniasdešimt litų).

12. Jei pareiškėjas naudojasi kredito įstaigų išduotais kreditais projektui, kuriam prašoma paramos, ir pareiškėjui teikiama valstybės pagalba, kompensuojant dalį kredito įstaigai sumokėtų palūkanų ir (arba) dalį garantinio užmokesčio, didžiausia paramos pagal šias Taisykles ir valstybės pagalbos lėšų suma ir intensyvumas projektui ir jo tinkamoms finansuoti išlaidoms negali viršyti šiose Taisyklėse nustatytų dydžių. Tuo atveju tinkamomis finansuoti išlaidomis laikomos šių Taisyklių reikalavimus atitinkančios išlaidos, patirtos po to, kai pareiškėjas informuojamas apie priimtą sprendimą dėl valstybės pagalbos skyrimo.

VI. GALIMI PAREIŠKĖJAI IR PARAMOS GAVĖJAI

13. Privačių miškų savininkai ir valstybinių miškų valdytojai (paramos besikreipiantys fiziniai asmenys turi būti ne jaunesni kaip 18 metų amžiaus).

14. Pareiškėjui mirus po paramos paraiškos pateikimo, bet prieš priimant sprendimą skirti paramą, paramos paraiška išregistruojama.

15. Paramos gavėjui mirus po sprendimo skirti paramą priėmimo ar dėl nenugalimos jėgos (*force majeure*) aplinkybių, dėl kurių paramos gavėjas negali vykdyti prisiimtų įsipareigojimų, parama gali būti mokama asmeniui, perimančiam paramos gavėjo įsipareigojimus ir tęsiančiam veiklą, jei jis įsipareigojimų perėmimo metu atitinka pareiškėjo tinkamumo kriterijus.

16. Paramos paraiškos, pateiktos fizinio ar juridinio asmens kartu su partneriais, nepriimamos.

VII. NETINKAMI PAREIŠKĖJAI

17. Parama neteikiama, jei:

17.1. pareiškėjas paramos paraiškoje arba pridedamuose dokumentuose ar pagal Agentūros paklausimą pateiktuose dokumentuose pateikė neteisingą informaciją;

17.2. pareiškėjui yra iškelta byla dėl bankroto arba jis yra likviduojamas;

17.3. yra priimtas galutinis sprendimas dėl:

17.3.1. pareiškėjo kitos sutarties dėl paramos pareiškėjui skyrimo iš EB ir (arba) Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto lėšų pažeidimo. Tokiu atveju pareiškėjas neturi teisės pretenduoti į paramą vienerius metus nuo galutinio sprendimo priėmimo;

17.3.2. paramos mokėjimo nutraukimo dėl padaryto pažeidimo. Tokiu atveju pareiškėjas neturi teisės pretenduoti į paramą vienerius metus nuo galutinio sprendimo priėmimo;

17.3.3. pareiškėjo įvykdytos nusikalstamos veikos ar administracinio teisės pažeidimo, susijusio (-ios) su parama. Tokiu atveju pareiškėjas neturi teisės pretenduoti į paramą dvejus metus nuo galutinio sprendimo priėmimo.

VIII. TINKAMUMO KRITERIJAI GAUTI PARAMĄ

18. Priemonės tinkamumo kriterijai yra šie:

18.1. projekto veikla ir išlaidos yra susijusios su remiama veikla, įvardyta šių Taisyklių IV skyriuje;

18.2. projektas atitinka Taisyklių III skyriuje nurodytus tikslus;

18.3. pareiškėjas užtikrina tinkamą projekto finansavimo šaltinį – turimas lėšas, skolintas lėšas, paramos lėšas, iš veiklos gautinas lėšas – kuris turi būti pagrįstas paramos paraiškoje (atitiktis šiam kriterijui gali būti tikslinama paramos paraiškos vertinimo metu). Skolintos lėšos pagrindžiamos su paramos paraiška pateikiant dokumentus, kuriais pagrindžiama paskolos suteikimo galimybė. Iki mokėjimo prašymo pateikimo, jei projektas ar projekto dalis įgyvendinama skolintomis lėšomis, paramos gavėjas Agentūrai turi pateikti pasirašytą paskolos sutartį projektui ar projekto daliai finansuoti arba raštu patvirtinti, kad projektą ar atitinkamą projekto dalį įgyvendins nuosavomis lėšomis. Skolintos lėšos finansuojant projektą negali sudaryti daugiau kaip 90 proc. projekto vertės (su Pirkimo ir (arba) importo pridėtinės vertės mokesčiu (toliau – PVM). Agentūra neatsako už kreditoriaus turimų lėšų patikimumą, realumą, prievolių vykdymą Lietuvos Respublikos teisės aktų nustatyta tvarka ir už kreditoriaus ir paskolos gavėjo įsipareigojimų nevykdymą;

18.4. statiniai, į kuriuos investuojama, turi būti valdomi pareiškėjo nuosavybės (privatų miškų savininkams) teise arba kitais pagrindais (valstybinių miškų valdytojams);

18.5. pareiškėjas neturi įsiskolinimų Lietuvos Respublikos valstybės biudžetui ir Valstybinio socialinio draudimo fondui;

18.6. miško valda, kurios ūkinei veiklai vykdyti prašoma paramos, turi priklausyti pareiškėjui nuosavybės teise, bendrosios dalinės arba jungtinės nuosavybės teise ir (arba) gali būti nuo paramos sutarties pasirašymo ne trumpesniam kaip 10 metų laikotarpiui tik iš privatų asmenų nuomojama, valdoma panaudos ar kitais įstatymų nustatytais pagrindais. Jei miško valda yra valdoma nuomos, panaudos ar kitais įstatymų nustatytais pagrindais, nuomos, panaudos sutartys iki pirmo mokėjimo prašymo pateikimo turi būti įregistruotos VĮ Registrų centre. Nuomos, panaudos sutartyje ar kitais įstatymų nustatytais pagrindais naudojamos miško valdos valdymo ir naudojimo teisę suteikiančiuose dokumentuose turi būti numatytos ūkinės veiklos vykdymo galimybės. Jei miško valda valdoma bendrosios dalinės arba jungtinės nuosavybės teise, pareiškėjas privalo pateikti bendraturčių sutikimą, kad pareiškėjui leidžiama vykdyti projekte numatytas investicijas bendrosios nuosavybės teise valdomoje miško valdoje. Valstybinių miškų valdos jų valdytojams turi priklausyti valdymo ar kitais pagrindais;

18.7. pareiškėjas pateikia miško valdos, į kurią daromos investicijos, miškotvarkos projektą, patvirtintą vadovaujantis Vidinės miškotvarkos projektų rengimo taisyklių, patvirtintų Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2006 m. rugsėjo 1 d. įsakymu Nr. D1-406 (Žin., 2006, Nr. [95-3741](#)), nustatyta tvarka;

18.8. miškų rekreacinės infrastruktūros objektams įrengti pateikiami atitinkami techniniai / specialieji projektai ir kiti dokumentai, kai jie privalomi pagal teisės aktų reikalavimus; statinių techninis projektas (pateikiamos statinio techninio projekto, bendroji, sklypo sutvarkymo (sklypo plano), architektūros, technologijos, statybos skaičiuojamosios kainos nustatymo dalys) ir statybą (rekonstravimą) leidžiantis dokumentas (statinio techninio projekto statybos skaičiuojamosios kainos dalies ekspertizės išvada; Lietuvos Respublikos teisės aktuose nustatyta tvarka atsakingų institucijų suderintas supaprastintas projektas ar remonto aprašas. Jei su paraiška nėra galimybės pateikti šiame punkte išvardytų dokumentų, jie pateikiami ne vėliau kaip su pirmu mokėjimo prašymu);

18.9. pažeisto hidrologinio režimo atkūrimo darbai remiami tik I (rezervatiniuose) ir IIA (ekosistemų apsaugos) miškų grupės miškuose, taip pat NATURA 2000 tinklo teritorijų miškuose pagal parengtus specialiuosius projektus (Melioracijos techninis reglamentas MTR 2.02.01:2006 Melioracijos statiniai. Pagrindiniai reikalavimai, patvirtintas Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2006 m. sausio 9 d. įsakymu Nr. 3D-2 (Žin., 2006, Nr. [6-227](#));

18.10. miškuose esančių saugomų natūralių buveinių ar saugomų rūšių buveinių atkūrimo ar tipiškos struktūros palaikymo darbai remiami, tik jeigu jie numatyti nustatyta tvarka parengtame ir patvirtintame gamtotvarkos plane (Saugomų teritorijų strateginio planavimo dokumentų rengimo ir tvirtinimo tvarkos aprašas, patvirtintas Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2004 m. birželio 9 d. nutarimu Nr. 709 (Žin., 2004, Nr. [93-3409](#); 2012, Nr. [33-1561](#));

18.11. rekreacinės paskirties miško infrastruktūros objektų įrengimas ir gerinimas remiamas IIB (rekreaciniuose), III (apsauginiuose) ir IV (ūkiniuose) miškų grupių miškuose, jeigu tai neprieštarauja Lietuvos Respublikos teisės aktams;

18.12. pareiškėjas įsipareigoja, kad rekreacine infrastruktūra galėtų laisvai ir nemokamai naudotis visuomenė;

18.13. pareiškėjas pateikia leidimą kirsti mišką (taikoma, jei paramos prašoma kraštovaizdžio formavimo kirtimams. Leidimas kirsti mišką pateikiamas kartu su pirmu mokėjimo prašymu);

18.14. pareiškėjas iki paraiškos pateikimo užregistravo valdos duomenis Lietuvos Respublikos žemės ūkio ir kaimo verslo registre (Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2008 m. gegužės 15 d. įsakymas Nr. 3D-278 „Dėl žemės ūkio valdų registravimo Lietuvos Respublikos žemės ūkio ir kaimo verslo registre“ (Žin., 2008, Nr. [58-2192](#));

18.15. pareiškėjas be rašytinio Agentūros sutikimo įsipareigoja nekeisti projekto įgyvendinimo vietos ir sąlygų, neparduoti ir kitaip neperleisti kitam asmeniui už paramos lėšas įgyto turto mažiausiai penkerius arba, projektą įtraukus į rizikingų projektų sąrašą, septynerius metus nuo sprendimo skirti paramą priėmimo dienos;

18.16. pareiškėjas užtikrina, kad projekte numatytos išlaidos, kurioms finansuoti prašoma paramos, nebuvo, nėra ir nebus finansuojamos iš kitų nacionalinių programų, EB fondų.

IX. TINKAMOS IR NETINKAMOS FINANSUOTI IŠLAIDOS

19. Tinkamomis finansuoti išlaidomis laikomos su projekto įgyvendinimu susijusios išlaidos, padarytos ne anksčiau kaip prieš 2 metus iki paramos paraiškos pateikimo Agentūrai dienos. Projekto įgyvendinimo trukmė negali viršyti 24 mėnesių laikotarpio nuo paramos sutarties pasirašymo.

20. Projekte turi būti numatytos visos išlaidos, susijusios su projekto įgyvendinimu. Perkamos prekės turi būti naujos, nenaudotos, atitinkančios teisės aktų nustatytus reikalavimus. Tinkamos finansuoti išlaidos turi būti aiškiai išvardytos pagal išlaidų kategorijas, o ne pateikiamos bendra suma. Tinkamų finansuoti išlaidų sumai pagrįsti turi būti pateikiamas bent vienas komercinis pasiūlymas.

21. Tinkamomis finansuoti pripažįstamos išlaidos:

21.1. būtinos projektui vykdyti ir numatytos paramos sutartyje;

21.2. kai prekių, paslaugų, darbų pirkimai atlikti, vadovaujantis XVIII skyriuje nustatyta tvarka;

21.3. faktiškai patirtos ir į paramos gavėjo apskaitą įtrauktos išlaidos (registruojama, jei tvarkoma apskaita), pagrįstos dokumentų originalais arba nustatyta tvarka patvirtintomis kopijomis.

22. Tinkamų finansuoti išlaidų kategorijos:

22.1. pamiškių formavimas (investicijos turi būti numatytos miškotvarkos projekte);

22.2. miškuose esančių saugomų natūralių buveinių ar saugomų rūšių buveinių atkūrimo arba būdingos miško struktūros palaikymo darbai (numatyti gamtotvarkos planuose):

22.2.1. kraštovaizdžio formavimo kirtimai medynuose;

22.2.2. miškuose esančių pievų ir pelkių buveinių išvalymas nuo sumedėjusios menkavertės augalijos;

22.2.3. biotechninės priemonės, apsaugančios saugomų miško gyvūnų radvietes ir gerinančios gyvenamosios aplinkos jose sąlygas (radviečių aptvėrimas, inkilų paukščiams, šikšnosparniams, vabzdžiams iškėlimas, dirbtinių lizdavičių įrengimas ir kitų saugomų rūšių ir buveinėms išsaugoti skirti gamtotvarkos veiksmai);

22.3. medynų papildymas ornitochoriniais medžiais ir krūmais (investicijos turi būti

numatytos miškotvarkos projekte). Lėšos kompensuojamos pasodinus tik šių genčių medžius ir krūmus: Amalas – Viscum L., Erškėtis – Rosa L., Gudobelė – Crataegus L., Ieva – Padus Mill., Kadagys – Juniperus L., Kriaušė – Pyrus L., Kukmedis – Taxus L., Lazdynas – Corylus L., Obelis – Malus Mill., Putinas – Viburnum L., Raugerškis – Berberis L., Sausmedis – Lonicera L., Sedula – Cornus L., Serbentas – Ribes L., Slyva – Prunus L., Šalteksnis – Frangula Mill., Šermukšnis – Sorbus L., Šunobelė – Rhamnus L., Žalčialunkis – Daphne L.;

22.4. iki 300 m² ploto kūdrių įrengimas (ne daugiau kaip 1 vnt./ha) ir atnaujinimas (investicijos turi būti numatytos miškotvarkos projekte);

22.5. priemonės miško keliams per ekologiškai jautrias zonas laikinai uždaryti (investicijos turi būti numatytos gamtotvarkos plane arba miškotvarkos projekte);

22.6. viešojo naudojimo rekreacinės miško infrastruktūros, stovyklaviečių, poilsio vietų įrengimas ir gerinimas (investicijos turi būti numatytos miškotvarkos projekte):

22.6.1. rekreaciniai (pažintiniai) takai (iki 2 m pločio);

22.6.2. lieptai ar tiltai;

22.6.3. laipteliai;

22.6.4. apžvalgos aikštelės;

22.6.5. mediniai atrakcionai;

22.6.6. pavėsinės (iki 25 kv. m);

22.6.7. suolai;

22.6.8. stalai;

22.6.9. laužavietės;

22.6.10. šiukšlių dėžės ir (arba) konteineriai;

22.6.11. lauko tualetai;

22.6.12. užtvartai;

22.6.13. informaciniai stendai;

22.6.14. stacionarūs žemėlapiai;

22.6.15. rodyklės;

22.6.16. ženklai;

22.6.17. skulptūros;

22.6.18. transporto priemonių stovėjimo aikštelės (su žvyro danga);

22.6.19. persirengimo kabinos;

22.6.20. viešojo naudojimo rekreacinės miško infrastruktūros objekto apšvietimas;

22.7. rekreacinių ir gamtos saugos objektų aplinkos tvarkymo ir apsaugos darbai (numatyti miškotvarkos projekte);

22.8. pažeisto hidrologinio režimo atkūrimo rezervatiniuose (I grupės) ir ekosistemų apsaugos (II grupės), taip pat NATURA 2000 tinklo teritorijų miškuose darbai (investicijos turi būti numatytos gamtotvarkos plane);

22.9. miškotvarkos projekto ir kitų šiai veiklos sričiai įgyvendinti reikalingų planavimo ir projektavimo dokumentų parengimas (ne daugiau kaip 10 000 Lt (dešimt tūkstančių litų) be pridėtinės vertės mokesčio (PVM)).

23. Netinkamos finansuoti išlaidos:

23.1. išlaidos, nesusijusios su projektu ir remiama veikla ir neįvardytos šių Taisyklių 21–22 punktuose;

23.2. išlaidos ar jų dalis, patirtos perkant prekes, darbus ar paslaugas, nesilaikant Taisyklių XVIII skyriuje nurodytų procedūrų (jei nenustatyti didžiausieji įkainiai);

23.3. išlaidos, viršijančios Ministerijos nustatytus didžiausiuosius įkainius. Jei pagal pateiktus komercinius pasiūlymus išlaidų vertė yra didesnė už nustatytus didžiausiuosius įkainius, finansuojama pagal nustatytus didžiausiuosius įkainius (ši nuostata netaikoma miškuose esančių saugomų natūralių buveinių ar saugomų rūšių buveinių atkūrimo arba būdingos miško struktūros palaikymo darbams, priemonėms miško keliams per ekologiškai jautrias zonas laikinai uždaryti, pažeisto hidrologinio režimo atkūrimo rezervatiniuose (I grupės) ir ekosistemų apsaugos (II grupės), taip pat NATURA 2000 tinklo teritorijų miškuose darbams, miškotvarkos projekto ir kitiems šiai

veiklos sričiai įgyvendinti reikalingiems planavimo ir projektavimo dokumentams parengti, viešojo naudojimo rekreacinės miško infrastruktūros objekto apšvietimui). Jei pagal pateiktus komercinius pasiūlymus išlaidų vertė yra mažesnė, negu pagal nustatytus didžiausiuosius įkainius, finansuojama pagal pasiūlyme pateiktą kainą;

23.4. turtas, kurio valdymo (naudojimo) teisė pareiškėjui apribota (turtas areštuotas);

23.5. išlaidos, numatytos projekte, kurios finansuojamos iš kitų nacionalinių programų ir EB fondų.

24. Pirkimo ir (arba) importo pridėtinės vertės mokestis (toliau – PVM), kurį paramos gavėjas pagal Lietuvos Respublikos pridėtinės vertės mokesčio įstatymą (Žin., 2002, Nr. [35-1271](#)) turi ar galėtų turėti galimybę įtraukti į PVM atskaitą (net jei tokio PVM paramos gavėjas į atskaitą neįtraukė), yra netinkamas finansuoti iš paramos lėšų. Jei paramos gavėjas yra valstybės arba savivaldybės institucija ar įstaiga arba kitas viešasis juridinis asmuo, vykdomas valstybės ir savivaldybių veiklą, kaip ji apibrėžta Lietuvos Respublikos pridėtinės vertės mokesčio įstatyme, PVM yra netinkamas finansuoti iš paramos lėšų. Tokiu atveju apmokestinamosios prekių ir (ar) paslaugų, už kurias mokama iš EŽŪFKP ir bendrojo finansavimo lėšų, vertės PVM, kurį paramos gavėjas pagal Lietuvos Respublikos pridėtinės vertės mokesčio įstatymą neturi ar negalėtų turėti galimybės įtraukti į PVM atskaitą, yra apmokamas iš šiam tikslui skirtų Ministerijos bendrųjų valstybės biudžeto asignavimų.

Punkto pakeitimai:

Nr. [3D-437](#), 2012-06-20, Žin., 2012, Nr. 70-3656 (2012-06-23), i. k. 1122330ISAK003D-437

X. KVIETIMAS TEIKTI PARAMOS PARAIŠKAS

25. Kvietimą teikti paramos paraiškas skelbia Agentūra pagal Ministerijos sudarytą ir su Lietuvos Respublikos aplinkos ministerija suderintą grafiką. Kvietimas skelbiamas „Valstybės žinių“ priede „Informaciniai pranešimai“, bent viename iš pagrindinių šalies dienraščių, Agentūros ir Ministerijos svetainėse (Ministerijos – www.zum.lt, Agentūros – www.nma.lt).

26. Kvietimas papildomai gali būti skelbiamas ir kituose leidiniuose, internete ir kitais būdais.

XI. PARAMOS PARAIŠKŲ PILDYMAS, TEIKIMAS IR REGISTRAVIMAS

27. Paramos paraiškos forma pateikiama šių Taisyklių priede ir skelbiama Ministerijos ir Agentūros svetainėse adresais: www.zum.lt ir www.nma.lt.

28. Paramos paraiška pildoma lietuvių kalba. Kita kalba užpildytos paramos paraiškos nepriimamos.

29. Paramos paraiška turi būti tinkamai užpildyta, pateikiant išsamią informaciją apie tai, kaip projektas padės pasiekti tikslus, kokia bus jo nauda, kaip projektas susijęs su priemonės „Pelno nesiekiančios investicijos miškuose“ tikslais. Pareiškėjai turi įsitikinti, kad paramos paraiška yra tinkamai sukomplektuota.

30. Paramos paraiška turi būti pateikta spausdintine forma.

31. Pareiškėjas su paramos paraiška ir reikalaujamais pateikti dokumentais gali pateikti kitus papildomus dokumentus, kurie, jo manymu, gali būti svarbūs vertinant projektą.

32. Iškilus specifiniams su paramos paraiškos vertinimu ir (arba) projekto vykdymu ar pareiškėjo veikla susijusiems klausimams, pareiškėjo gali būti paprašyta pateikti papildomų dokumentų.

33. Paramos paraiškas ir reikalaujamus dokumentus gauti paramą priima ir registruoja Agentūra pagal numatomą projekto įgyvendinimo vietą Lietuvos kaimo plėtros 2007–2013 metų programos administravimo taisyklėse, patvirtintose Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2007 m. balandžio 6 d. įsakymu Nr. 3D-153 (Žin., 2007, Nr. [41-1562](#); 2012, Nr. [18-830](#)), nurodytais adresais.

34. Paramos paraiška turi būti įteikta asmeniškai arba per įgaliotą asmenį. Kitais būdais (pvz., paštu, per kurjerį, faksu arba elektroniniu paštu ir t. t.) arba kitais adresais pateiktos paramos paraiškos nepriimamos.

35. Turi būti pateikiamas vienas originalus paramos paraiškos egzempliorius ir reikalaujamų dokumentų originalai arba kopijos, patvirtintos pareiškėjo parašu arba notaro Lietuvos Respublikos notariato įstatymo (Žin., 1992, Nr. [28-810](#)) nustatyta tvarka.

36. Pareiškėjas privalo pasirašyti kiekvieną paramos paraiškos ir pridedamų dokumentų lapą.

37. Paramos paraiškos registruojamos Kaimo plėtos priemonių administravimo informacinėje sistemoje (toliau – informacinė sistema) (esant galimybei). Paramos paraišką pateikusiam pareiškėjui įteikiamas paramos paraiškos užregistravimo įrodymo raštas.

38. Užregistravus paramos paraišką Agentūroje, papildomą informaciją (dokumentus) pareiškėjas gali teikti, tik pareikalavus Agentūrai, išskyrus informaciją apie pasikeitusius tiesioginio ryšio duomenis ir papildomą informaciją (dokumentus, pvz.: atlikta nekilnojamojo turto teisinė registracija, kiti dokumentai), ir ji priimama tik tuo atveju, jeigu pareiškėjas dėl objektyvių priežasčių negalėjo jos pateikti kartu su paramos paraiška (pateikiant papildomą informaciją (dokumentus) būtina raštu paaiškinti bei pateikti argumentus, kodėl dokumentai negalėjo būti pateikti kartu su paramos paraiška). Papildomi dokumentai gali būti pateikiami tik iki projekto tinkamumo vertinimo pradžios.

39. Numatytos investicijos ir prašoma paramos suma po paramos paraiškos pateikimo iki sprendimo priėmimo skirti paramą gali būti keičiamas pasikeitus teisės aktams, kuriais keičiamas paramos intensyvumas, tačiau didžiausia paramos suma vienam projektui negali viršyti 11 punkte nustatytos sumos.

40. Po paramos paraiškos užregistravimo pareiškėjas turi teisę raštu pranešti Agentūrai apie pateiktos paramos paraiškos atšaukimą ir pateikti naują paramos paraišką numatytu paramos paraiškų surinkimo laikotarpiu.

41. Paramos paraiškos, pateiktos pasibaigus kvietime nustatytam terminui, nebus priimanamos.

XII. PARAMOS PARAIŠKŲ VERTINIMAS

42. Užregistruota paramos paraiška vertinama Agentūroje vadovaujantis Lietuvos kaimo plėtos 2007–2013 metų programos administravimo taisyklių nustatytais terminais.

43. Paramos paraiškos vertinimo procesas organizuojamas ir jos vertinimas atliekamas vadovaujantis Agentūros patvirtintais darbo procedūrų aprašais.

44. Paramos paraiškų vertinimo procesas susideda iš trijų etapų:

44.1. administracinės atitikties tikrinimo;

44.2. tinkamumo skirti paramą vertinimo;

44.3. pirmumo vertinimo.

45. Paramos paraiškų administracinės atitikties tikrinimas gali būti pradedamas nelaukiant paramos paraiškų priėmimo termino pabaigos.

46. Pirmumo vertinimas gali būti neatliekamas tuo atveju, jei bendra prašomos paramos suma yra mažesnė arba lygi kvietimui teikti paramos paraiškas planuojamai skirti paramos sumai.

47. Jeigu prašoma paramos suma viršija kvietimui teikti paramos paraiškas planuojamą skirti lėšų sumą, prieš paramos paraiškų tinkamumo vertinimą atliekamas preliminarus paramos paraiškų sugrupavimas pagal atitiktį Taisyklių XV skyriuje nustatytiems prioritetiniams kriterijams.

48. Jei paramos paraiška perduota tirti teisėsaugos institucijoms, paramos paraiškos vertinimas atidedamas iki teisėsaugos institucijų išvadų ar pozicijos pateikimo. Agentūra apie tokias paramos paraiškas informuoja Ministeriją. Gavus teisėsaugos institucijų išvadas, tęsiamas paramos paraiškos vertinimas.

49. Jei projekto vertinimas reikalauja specifinių žinių, Agentūra gali pasitelkti nepriklausomus ekspertus. Prieš atlikdami vertinimą, nepriklausomi ekspertai pasirašo konfidencialumo ir nešališkumo deklaraciją.

XIII. ADMINISTRACINĖS ATITIKTIES TIKRINIMAS

50. Užregistravus paramos paraišką, pirmiausia atliekamas administracinės atitikties

tikrinimas, kuris negali trukti ilgiau kaip 3 darbo dienas. Administracinės atitikties tikrinimo metu nustatoma, ar paramos paraiška yra tinkamai užpildyta ir ar pateikti visi paramos paraiškoje nurodyti dokumentai.

51. Jeigu atliekant administracinės atitikties tikrinimą yra nustatoma, kad pateikti ne visi paramos paraiškoje nurodyti dokumentai ir (arba) paramos paraiška netinkamai užpildyta, pareiškėjui siunčiamas ar įteikiamas pranešimas, kuriame prašoma pateikti trūkstamą informaciją ir (arba) dokumentus. Pranešimas taip pat išsiunčiamas elektroniniu paštu, jei paramos paraiškoje pareiškėjas yra nurodęs tokį pageidaujamą informacijos gavimo būdą. Per pranešime nustatytą laiką nepateikus reikalaujamų dokumentų ar trūkstamos informacijos, pareiškėjui siunčiamas antras pranešimas, į kurį negavus atsakymo, paramos paraiška atmetama.

52. Agentūra priimtą sprendimą atmesti paramos paraišką per 5 darbo dienas nuo sprendimo priėmimo dienos pareiškėjui registruotu laišku išsiunčia šį sprendimą, kuriame turi būti nurodytos atmetimo priežastys, taip pat teisinis pagrindimas ir tokio sprendimo apskundimo tvarka.

53. Informacija apie paramos paraiškas, kurioms atliktas administracinės atitikties tikrinimas, skelbiama Agentūros interneto svetainėje, nurodant pareiškėją, projekto pavadinimą, paramos paraiškos kodą ir prašomą paramos sumą, taip pat nurodomas bendras registruotų paramos paraiškų ir paramos paraiškų, kurių administracinės atitikties tikrinimas atliktas, skaičius.

54. Atlikus administracinės atitikties tikrinimą, tinkamai užpildytos ir sukomplektuotos paramos paraiškos perduodamos į kitą vertinimo etapą.

XIV. TINKAMUMO SKIRTI PARAMĄ VERTINIMAS

55. Paramos paraiškos tinkamumo skirti paramą vertinimo metu nustatoma, ar projektas tinkamas gauti paramą iš EŽŪFKP ir bendrojo finansavimo lėšų, numatytų Lietuvos Respublikos valstybės biudžete, ir kokia galima paramos suma, suapvalinta iki sveikųjų skaičių.

56. Agentūra gali pareiškėjo prašyti patikslinti trūkstamus duomenis ar dokumentus, jei jų reikia vertinant paramos paraiškos ir išlaidų tinkamumą. Tokiu atveju pareiškėjui siunčiamas pranešimas, kuriame nurodoma, kokios informacijos ir (ar) dokumentų trūksta arba ką reikia patikslinti. Pranešimas taip pat išsiunčiamas elektroniniu paštu, jei paramos paraiškoje pareiškėjas yra nurodęs tokį pageidaujamą informacijos gavimo būdą. Per nustatytą laiką nepateikus reikalaujamų dokumentų ir (ar) trūkstamos informacijos, pareiškėjui siunčiamas antras pranešimas, į kurį negavus atsakymo, paramos paraiška atmetama. Jei Agentūra tinkamumo skirti paramą vertinimo metu nustato, kad projekto tinkamų finansuoti išlaidų dydis ir galimas didžiausias paramos dydis skiriasi nuo paramos paraiškoje pateiktų projekto tinkamų finansuoti išlaidų ir prašomos paramos dydžių, iki sprendimo dėl paramos paraiškos atrankos priėmimo Agentūra turi raštu apie tai informuoti pareiškėją ir suderinti su juo, ar jis sutinka įgyvendinti projektą su Agentūros nustatytomis didžiausiojo dydžio tinkamomis finansuoti išlaidomis ir parama. Jei pareiškėjas nesutinka su tinkamų finansuoti išlaidų nustatytu dydžiu ir parama, paramos paraiška atmetama.

57. Informacija apie paramos paraiškas, kurioms atliktas tinkamumo skirti paramą vertinimas, skelbiama Agentūros interneto svetainėje, nurodant pareiškėją, projekto pavadinimą, paramos paraiškos kodą ir prašomą paramos sumą, taip pat nurodomas bendras registruotų paramos paraiškų ir paramos paraiškų, kurios įvertintos dėl tinkamumo skirti paramą, skaičius.

XV. PROJEKTŲ PIRMUMO VERTINIMAS

58. Projektų pirmumas vertinamas pagal atitiktį pirmumo reikalavimams atmetimo būdu. Atitiktis pirmumo reikalavimams nustatoma atsižvelgiant į paramos paraiškos pateikimo metu pateiktus dokumentus. Projektai, atitinkantys pirmiau nurodytus reikalavimus, turi pirmenybę prieš projektus, kurie atitinka kitus tolesnius reikalavimus:

58.1. pareiškėjas nėra gavęs EB paramos miškų sektoriuje (2004–2006 metų Lietuvos Bendrojo programavimo dokumento priemonė „Miškų ūkis“, KPP priemonės: „Miškų ekonominės vertės didinimas“, Priemonės „Žemės ūkio ir miškininkystės plėtra ir pritaikymo infrastruktūra“

veiklos sritis „Miškų infrastruktūros gerinimas“, „Miškininkystės potencialo atkūrimas ir prevencinių priemonių įdiegimas“, „Pelno nesiekiančios investicijos miškuose“);

58.2. pareiškėjas yra privataus miško savininkas;

58.3. rekreacinės miško infrastruktūros objektų įrengimas ir gerinimas vykdomas IIB grupės (rekreaciniuose) miškuose;

58.4. pareiškėjas prašo mažesnės paramos sumos;

58.5. projektas skirtas miško ekologiinei vertei didinti.

59. Jeigu paramos paraiškoje nėra duomenų, iš kurių būtų galima nustatyti pareiškėjo atitiktį pirmumo reikalavimui, laikoma, kad pareiškėjas neatitinka pirmumo reikalavimų (Agentūros užklauskimas nebūtinai).

XVI. PARAMOS PARAIŠKŲ TVIRTINIMAS IR PARAMOS SUTARČIŲ SUDARYMAS

60. Agentūra, įvertinusi paramos paraiškas, parengia nustatytos formos paramos paraiškų vertinimo rezultatų suvestinę ir nustatytos formos atskirų paramos paraiškų vertinimo ataskaitas, kurias teikia Ministerijai.

61. Ministerijos sudarytas Projektų atrankos komitetas svarsto, kuriuos projektus finansuoti, ir priima rekomendacinio pobūdžio sprendimą dėl finansuotinų projektų.

62. Priimant sprendimą dėl paramos skyrimo turi būti užtikrinama, kad, sudarius paramos sutartis, nebūtų viršyta priemonei nustatyta didžiausioji leistina paramos suma.

63. Galutinį sprendimą dėl paramos skyrimo priima Ministerija ir apie tokį sprendimą informuoja Agentūrą per 5 darbo dienas nuo jo priėmimo dienos.

64. Agentūra apie sprendimą dėl paramos skyrimo ar neskyrimo informuoja pareiškėjus registruotu laišku per 5 darbo dienas nuo Ministerijos sprendimo gavimo dienos. Jeigu Ministerija priima sprendimą neskirti paramos, Agentūra pareiškėjui išsiunčia priimto sprendimo nuorašą, kuriame turi būti nurodyti tokio sprendimo motyvai, teisinis pagrindimas ir apskundimo tvarka.

65. Informacija apie priimtus sprendimus skirti paramą skelbiama Agentūros svetainėje, nurodant pareiškėją, projekto pavadinimą, paramos paraiškos kodą ir prašomą paramos sumą, taip pat nurodomas bendras registruotų paramos paraiškų ir paramos paraiškų, kurioms priimtas sprendimas skirti paramą, skaičius.

66. Agentūra, gavusi Ministerijos sprendimą skirti paramą:

66.1. jeigu parengti paramos sutartį yra reikalingi papildomi duomenys ir (arba) dokumentai, per 3 darbo dienas išsiunčia pareiškėjui informacinį laišką, kuriame prašo per 10 darbo dienų nuo informacinio laiško gavimo dienos pateikti papildomus duomenis ir (arba) dokumentus. Laiškas laikomas įteiktu praėjus 7 darbo dienoms po jo išsiuntimo. Pareiškėjui juos atsiuntus, Agentūra pagal pavyzdinės paramos sutarties formą per 10 darbo dienų parengia, suderina su pareiškėju ir išsiunčia pareiškėjui suderintą paramos sutarties projektą arba kviečia pareiškėją atvykti į Agentūrą pasirašyti sutarties, taip pat nurodo pasiūlymo pasirašyti paramos sutartį galiojimo terminą, kuris bendruoju atveju negali būti ilgesnis kaip 10 darbo dienų nuo pasiūlymo išsiuntimo dienos. Šalims susitarus, šis terminas gali būti pratęstas;

66.2. jeigu parengti paramos sutartį papildomi duomenys ir (arba) dokumentai nereikalingi, per 10 darbo dienų Agentūra pagal pavyzdinės paramos sutarties formą, patvirtintą Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2008 m. vasario 15 d. įsakymu Nr. 3D-70 „Dėl paramos sutarties ir mokėjimo prašymo pavyzdinių formų pagal Lietuvos kaimo plėtros 2007–2013 metų programos priemonės patvirtinimo“ (Žin., 2008, Nr. [23-856](#)), parengia, suderina su pareiškėju ir išsiunčia pareiškėjui arba kviečia pareiškėją atvykti į Agentūrą pasirašyti suderinto paramos sutarties projekto ir nurodo pasiūlymo pasirašyti paramos sutartį galiojimo terminą, kuris bendruoju atveju negali būti ilgesnis kaip 10 darbo dienų nuo pasiūlymo išsiuntimo dienos. Šalims susitarus, šis terminas gali būti pratęstas.

67. Pareiškėjui per Agentūros nustatytą terminą nepasirašius paramos sutarties, paramos paraiška atmetama. Agentūra apie tai per 10 darbo dienų informuoja Ministeriją.

68. Pareiškėjas, pasirašęs paramos sutartį, tampa paramos gavėju.

69. Informacija apie pasirašytas paramos sutartis skelbiama Agentūros interneto svetainėje, nurodant paramos gavėjus, projekto pavadinimus, paramos paraiškos kodus ir skirtas paramos sumas, taip pat nurodomas bendras pasirašytų sutarčių skaičius ir bendra skirta paramos suma.

XVII. APSKUNDIMO TVARKA

70. Pareiškėjas ir (arba) paramos gavėjas, nesutinkantis su Agentūros ir (arba) Ministerijos priimtais sprendimais, veikimu arba neveikimu, susijusiais su paramos paraiškų administravimu, vertinimu, atranka ir mokėjimo prašymų administravimu, turi teisę juos apskusti šiame Taisyklių skyriuje nustatyta tvarka.

71. Agentūros konkrečių valstybės tarnautojų ir (arba) darbuotojų veiksmus (neveikimą) pareiškėjas gali apskusti Agentūros vadovui raštu per 15 darbo dienų nuo tos dienos, kai jis sužinojo ar turėjo sužinoti apie tokius veiksmus (neveikimą).

72. Agentūros sprendimus, veikimą arba neveikimą pareiškėjas gali apskusti Ministerijai raštu per 15 darbo dienų nuo tos dienos, kai jis sužinojo ar turėjo sužinoti apie tokius Agentūros sprendimus, veiksmus (neveikimą).

73. Skundams nagrinėti Agentūra ir (arba) Ministerija gali sudaryti specialią komisiją ir patvirtinti jos darbo reglamentą.

74. Pareiškėjas ir (arba) paramos gavėjas, nesutikdamas su Agentūros ir (arba) Ministerijos sprendimais, veikimu ar neveikimu, gali tiesiogiai kreiptis į Vyriausiąją administracinių ginčų komisiją arba Vilniaus apygardos administracinę teisumą teisės aktuose nustatyta tvarka.

XVIII. PIRKIMO PROCEDŪROS

75. Pareiškėjai ir (arba) paramos gavėjai, kurie pagal Lietuvos Respublikos viešųjų pirkimų įstatymą (Žin., 1996, Nr. [84-2000](#); 2006, Nr. [4-102](#)) yra perkančiosios organizacijos, privalo prekių, paslaugų ar darbų pirkimą organizuoti vadovaudamiesi šio įstatymo nuostatomis.

76. Pareiškėjai ir (arba) paramos gavėjai, kuriems perkant prekes, paslaugas ar darbus netaikomos Lietuvos Respublikos viešųjų pirkimų įstatymo nuostatos, siekdami, kad patirtos išlaidos būtų laikomos tinkamomis finansuoti, prekių, paslaugų ar darbų pirkimus turi organizuoti Ministerijos nustatyta tvarka (Projekto vykdytojo, pretenduojančio gauti paramą iš Europos žemės ūkio fondo kaimo plėtrai pagal Lietuvos kaimo plėtros 2007–2013 metų programos priemonės, prekių, paslaugų ar darbų pirkimo taisyklės, patvirtintos Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2007 m. balandžio 5 d. įsakymu Nr. 3D-150 (Žin., 2007, Nr. [41-1559](#); 2009, Nr. [21-835](#)).

77. Prieš teikdamas mokėjimo prašymą, paramos gavėjas Ministerijos nustatyta tvarka įvykdyto konkurso arba apklausos prekėms ar darbams pirkti dokumentaciją turi pateikti Agentūrai įvertinti.

XIX. MOKĖJIMO PRAŠYMO PATEIKIMAS IR PATEIKIMO TERMINAS

78. Paramos gavėjas po kiekvieno projekto įgyvendinimo etapo, kaip numatyta paramos sutartyje paramai gauti, pateikia nustatytos formos mokėjimo prašymą.

79. Mokėjimo prašymo forma ir informacija apie pridedamus dokumentus pateikiama Agentūros interneto svetainėje www.nma.lt ir Ministerijos interneto svetainėje www.zum.lt.

80. Mokėjimo prašymus kartu su reikalaujamais priedais iš paramos gavėjų priima ir registruoja Agentūra pagal projekto įgyvendinimo vietą Lietuvos kaimo plėtros 2007–2013 metų programos administravimo taisyklėse nurodytais adresais.

81. Paramos gavėjas mokėjimo prašymą ir susijusius dokumentus turi užpildyti lietuvių kalba. Kita kalba užpildyti mokėjimo prašymai ir dokumentai nepriimami. Paramos gavėjas turi įsitikinti, kad jo pateiktas mokėjimo prašymas yra tinkamai sukomplektuotas.

82. Mokėjimo prašymai turi būti pateikti laiku (paramos sutartyje numatytais terminais) asmeniškai arba per įgaliotą asmenį. Kitais būdais (pvz., paštu, faksu arba elektroniniu paštu) arba

kitais adresais pateikti mokėjimo prašymai nebus priimami.

83. Turi būti pateikiamas vienas mokėjimo prašymo originalas ir ataskaitinio laikotarpio išlaidų pagrindimo bei išlaidų apmokėjimo įrodymo dokumentų bei kitų reikiamų dokumentų originalai arba kopijos, patvirtintos pareiškėjo parašu arba notaro Lietuvos Respublikos notariato įstatymo nustatyta tvarka. Kiekvienas mokėjimo prašymo ir jo priedų lapas turi būti patvirtintas pareiškėjo parašu. Taip pareiškėjas prisiima atsakomybę už mokėjimo prašymo ir jo priedų duomenų teisingumą.

84. Mokėjimo prašymų pateikimo terminai nustatomi paramos sutartyje.

85. Pavėluotai pateikus mokėjimo prašymą, taikomos sankcijos, numatytos šių Taisyklių XXIV skyriuje. Pavėluotai teikiami mokėjimo prašymai priimami 60 darbo dienų nuo paramos sutartyje nustatytos datos. Vėliau pateikti mokėjimo prašymai nepriimami.

86. Jeigu paramos gavėjas nori pratęsti mokėjimo prašymo pateikimo terminą, jis iki nustatyto termino pabaigos turi Agentūrai pateikti argumentuotą prašymą dėl termino pratęsimo (paramos sutarties keitimo) ir pateikti patvirtinimo dokumentus. Mokėjimo prašymo pateikimo terminas gali būti pratęstas tik dėl svarbių priežasčių, kurios yra kliūtis paramos gavėjui laiku pateikti mokėjimo prašymą. Agentūrai priėmus sprendimą atidėti mokėjimo prašymo pateikimo terminą, keičiama paramos sutartis.

87. Paramos gavėjui teikiant mokėjimo prašymą pavėluotai, būtina Agentūrai nurodyti vėlavimo priežastis, ir pateikti jų patvirtinimo dokumentus. Agentūrai nustačius, kad mokėjimo prašymas pateiktas pavėluotai dėl svarbių priežasčių – paramos gavėjui sankcijos netaikomos.

88. Paramos gavėjų atsiskaitymai su tiekėjais turi vykti tik per bankines institucijas.

XX. MOKĖJIMO PRAŠYMO TIKRINIMAS, VERTINIMAS IR TVIRTINIMAS

89. Jeigu paramos gavėjo pateiktas mokėjimo prašymas neteisingai užpildytas, kyla neaiškumų ir (arba) trūksta duomenų, jam siunčiamas pranešimas apie tikrinimo metu nustatytus trūkumus. Per pranešime nustatytą laiką nepristačius reikiamų dokumentų ar nepatikslinus duomenų, siunčiamas antras pranešimas, į kurį neatsakius, mokėjimo prašymas yra atmetamas arba vertinamas pagal turimus duomenis.

90. Jei paramos gavėjas dėl objektyvių priežasčių vėluoja pateikti prašomą informaciją, apie tai turi pranešti raštu argumentuodamas vėlavimo priežastis.

91. Jei vertinant mokėjimo prašymą kyla įtarimų, kad dokumentuose pateikta klaidinga informacija, atliekama užsakomoji patikra vietoje.

92. Vertinant mokėjimo prašymą, nustatomos tinkamos finansuoti išlaidos, nuo kurių yra skaičiuojama kompensuojama paramos suma.

93. Įvertinus mokėjimo prašymą, priimamas sprendimas:

93.1. išmokėti visą prašomą paramos sumą;

93.2. išmokėti dalį prašomos paramos sumos;

93.3. atmesti mokėjimo prašymą.

94. Jei priimamas sprendimas išmokėti visą prašomą paramos sumą arba dalį prašomos paramos sumos, lėšos pervedamos į paramos gavėjo nurodytą atsiskaitomąją sąskaitą.

95. Jei priimamas sprendimas dėl mokėjimo prašymo atmetimo, Agentūra per 10 darbo dienų nuo tokio sprendimo priėmimo registruotu laišku išsiunčia paramos gavėjui sprendimo nuorašą, kuriame turi būti nurodyti tokio sprendimo motyvai ir jo apskundimo tvarka.

96. Agentūra turi įvertinti mokėjimo prašymą ir paramos lėšas užsakyti per Lietuvos kaimo plėtros 2007–2013 metų programos administravimo taisyklėse nustatytus terminus. Tais atvejais, kai vertinant mokėjimo prašymą Agentūra prašo paramos gavėjo pateikti trūkstamus duomenis arba ištaisyti nurodytus mokėjimo prašymo trūkumus, mokėjimo prašymas turi būti įvertintas ir paramos lėšos turi būti užsakytos per 30 kalendorinių dienų nuo mokėjimo prašymo gavimo užregistravimo Agentūroje datos. Į šiuos terminus neįskaičiuojamas paklausimų paramos gavėjui bei patikrų vietoje atlikimo laikas bei įtariamo pažeidimo tyrimo atlikimo laikas.

Punkto pakeitimai:

Nr. [3D-437](#), 2012-06-20, Žin., 2012, Nr. 70-3656 (2012-06-23), i. k. 1122330ISAK003D-437

XXI. PARAMOS IŠMOKĖJIMO TVARKA

97. Priemonei taikomas išlaidų kompensavimo būdas.

98. Taikant išlaidų kompensavimo būdą, paramos gavėjas pradeda įgyvendinti projektą savo lėšomis ir paramos sutartyje periodiškai apibrėžtu laikotarpiu teikia Agentūrai mokėjimo prašymus, kuriuose deklaruoja patirtas ir apmokėtas išlaidas, pridėdamas išlaidų pagrindimo ir apmokėjimo įrodymo dokumentus ir (arba) jų kopijas, patvirtintas paramos gavėjo ar jo įgalioto asmens parašu ir anspaudu (jei toks turimas). Paramos sutartyje taip pat nustatomas galutinio mokėjimo prašymo pateikimo terminas.

99. Paramos gavėjas gali pateikti iki trijų mokėjimo prašymų.

100. Baigęs įgyvendinti projektą, paramos gavėjas pateikia Agentūrai galutinį mokėjimo prašymą, kuriame deklaruoja visas per laikotarpį nuo paskutinio mokėjimo prašymo patirtas ir apmokėtas tinkamas finansuoti išlaidas, taip pat galutinę projekto įgyvendinimo ataskaitą.

101. Paramos lėšos užsakomos ir išmokamos Lietuvos kaimo plėtros 2007–2013 metų programos administravimo taisyklių nustatyta tvarka.

Punkto pakeitimai:

Nr. [3D-437](#), 2012-06-20, Žin., 2012, Nr. 70-3656 (2012-06-23), i. k. 1122330ISAK003D-437

102. *Neteko galios nuo 2012-07-01*

Punkto naikinimas:

Nr. [3D-437](#), 2012-06-20, Žin. 2012, Nr. 70-3656 (2012-06-23), i. k. 1122330ISAK003D-437

103. *Neteko galios nuo 2012-07-01*

Punkto naikinimas:

Nr. [3D-437](#), 2012-06-20, Žin. 2012, Nr. 70-3656 (2012-06-23), i. k. 1122330ISAK003D-437

104. *Neteko galios nuo 2012-07-01*

Punkto naikinimas:

Nr. [3D-437](#), 2012-06-20, Žin. 2012, Nr. 70-3656 (2012-06-23), i. k. 1122330ISAK003D-437

XXII. PATIKROS

105. Bet kuriame paramos paraiškų ir mokėjimo prašymų administravimo etape gali būti atliekama patikra vietoje, kurios metu tikrinami pareiškėjo ir (arba) paramos gavėjo paramos paraiškoje ir (arba) mokėjimo prašyme ir jų prieduose pateikti duomenys ir jų atitiktis tikrovei. Atlikus patikrą, rašoma patikros vietoje ataskaita.

106. Nepažeidžiant 2011 m. sausio 27 d. Komisijos reglamento (ES) Nr. 65/2011, kuriuo nustatomos išsamios Tarybos Reglamento (EB) Nr. 1698/2005 kontrolės procedūrų įgyvendinimo ir kompleksinio paramos susiejimo įgyvendinimo taisyklės, susijusios su paramos kaimo plėtrai priemonėmis (OL 2011 L 25, p. 8), su paskutiniais pakeitimais, padarytais 2012 m. vasario 20 d. Komisijos reglamentu (ES) Nr. 147/2012 (OL 2012 L 47, p. 7), 20 straipsnio 4 dalies ir jeigu tai neprieštarauja kontrolės tikslams, apie patikras vietoje gali būti pranešama iš anksto. Pranešama per trumpiausią reikalingą laikotarpį, kuris negali būti ilgesnis kaip 14 dienų.

107. Agentūra penkerius arba septynerius metus nuo paramos sutarties pasirašymo datos turi teisę tikrinti, ar paramos gavėjas laikosi paramos sutartyje numatytų sąlygų.

108. Jei pareiškėjas ir (arba) paramos gavėjas nesudaro sąlygų ar neleidžia asmenims, turintiems teisę atlikti auditą ir kontroliuoti, kaip yra vykdomas projektas, apžiūrėti vietoje ir (arba) patikrinti, kaip įgyvendinamas projektas ir (arba) kaip vykdoma veikla po paramos skyrimo ir (arba) projekto pabaigos, tai laikoma KPP paramos gavimo ir naudojimo sąlygų pažeidimu.

XXIII. PROJEKTŲ ĮGYVENDINIMO ATASKAITOS

109. Paramos gavėjas Agentūrai projekto įgyvendinimo ataskaitas ir veiklos pagrindimo dokumentus turi pateikti Administravimo taisyklėse numatyta tvarka.

XXIV. SANKCIJOS

110. Paramos gavėjui nesilaikant teisės aktų reikalavimų ar pažeidžiant paramos sutarties sąlygas, numatomos trys privalomų sankcijų rūšys: paramos sumažinimas, paramos neskyrimas ir (arba) paramos susigrąžinimas.

111. Paramos sumažinimas taikomas:

111.1. jeigu Agentūra patikrų vietoje nustato reikalavimų neatitinkančias išlaidas;

111.2. pavėluotai pateikus mokėjimo prašymą, paramos suma mažinama 0,5 proc. už kiekvieną pavėluotą darbo dieną, išskyrus šių Taisyklių 89 punkte numatytą atvejį;

111.3. jei Agentūra, išnagrinėjusi paramos gavėjo mokėjimo prašymą, nustato, kad jame prašoma paramos suma daugiau kaip 3 proc. viršija paramos gavėjui mokėtiną sumą, nustatytą išnagrinėjus mokėjimo prašymo pagrįstumą, mokėtina paramos suma turi būti sumažinama tų abiejų sumų skirtumu, išskyrus atvejus, jeigu paramos gavėjas įrodo, kad ne dėl jo kaltės buvo įtraukta reikalavimų neatitinkanti suma;

111.4. pažeidžia kitas sutarties sąlygas ir (arba) teisės aktų nuostatas.

112. Paramos neskyrimas taikomas, kai paramos gavėjas:

112.1. nepateikia mokėjimo prašymų sutartyje nustatyta tvarka;

112.2. teikdamas paramos paraišką ir (arba) vykdydamas paramos sutartį, pateikia neteisingą informaciją arba nuslepia informaciją, turinčią reikšmės priimant sprendimą suteikti paramą arba tinkamai kontroliuoti paramos sutarties vykdymą;

112.3. nesudaro sąlygų ar neleidžia asmenims, turintiems teisę tai daryti, apžiūrėti vietoje ir (arba) patikrinti, kaip įgyvendinamas projektas ir (arba) kaip vykdoma veikla po paramos suteikimo;

112.4. pažeidžia norminiuose teisės aktuose ir sutartyje nustatytą dokumentų saugojimo tvarką;

112.5. sistemingai pažeidinėja aplinkos apsaugos, priešgaisrines, higienos, veterinarijos ir kitas taisykles, reglamentuojančias paramos gavėjo veiklą;

112.6. yra bankrutuojantis arba likviduojamas projekto įgyvendinimo metu;

112.7. pažeidžia kitas sutarties sąlygas ir (arba) teisės aktų nuostatas.

113. Paramos susigrąžinimas taikomas, kai paramos gavėjas:

113.1. nesuderinęs su Agentūra, perleidžia tretiesiems asmenims savo įsipareigojimus arba teises pagal paramos teikimo sutartį;

113.2. prieštarauja, kad informacija apie pateiktą paramos paraišką, nurodant pareiškėją, projekto pavadinimą, paramos paraiškos kodą ir prašomą ir (arba) gautą paramos sumą, būtų skelbiama Agentūros interneto svetainėje;

113.3. negrąžina Agentūrai klaidingai apskaičiuotos ir pervestos į atsiskaitomąją sąskaitą paramos sumos;

113.4. nevykdo reguliarios projekto įgyvendinimo stebėsenos, kad užtikrintų projekto įgyvendinimą, kaip numatyta paramos paraiškoje;

113.5. nevykdo gautos paramos viešinimo;

113.6. vykdydamas projektą, pažeidė teisės aktų, susijusių su projekto įgyvendinimu, reikalavimus;

113.7. nustojo vykdyti projektą, negali pasiekti sutartyje nustatytų projekto uždavinių, tikslų, išskyrus atvejus dėl nenugalimos jėgos (*force majeure*) aplinkybių;

113.8. per penkerių arba septynerių metų laikotarpį nuo paramos sutarties pasirašymo be rašytinio Agentūros sutikimo pakeitė pagal sutartį remiamos veiklos pobūdį;

113.9. per penkerius arba septynerius metus nuo paramos sutarties pasirašymo be rašytinio Agentūros sutikimo pardavė ar kitaip perleido iš paramos lėšų įsigytą turtą;

113.10. pažeidžia kitas sutarties sąlygas ir (arba) teisės aktų nuostatas.

114. Tais atvejais, kai pritaikoma sankcija grąžinti išmokėtas lėšas, ir kurios negrąžinamos per Agentūros nustatytą terminą, yra skaičiuojamos palūkanos už kiekvieną pavėluotą dieną teisės aktų

nustatyta tvarka.

XXV. PROJEKTŲ IR PARAMOS SUTARTIES PAKEITIMAI

115. Jokie su Agentūra raštu nesuderinti nukrypimai nuo planuoto projekto įgyvendinimo, keičiantys projekto apimtį, projekto investicijas, paramos dalių išdėstymą ir dydį, mokėjimo prašymų pateikimo tvarką, pakeitimai, kuriais pratęsiamas projekto įgyvendinimo laikotarpis ar kitaip keičiamas projektas ar paramos sutartyje ir (arba) paramos paraiškoje bei sprendime skirti paramą nustatyti paramos gavėjo įsipareigojimai, nėra leidžiami, išskyrus Taisyklių 118 punkte nustatytus atvejus.

116. Paramos sutartis gali būti keičiama:

116.1. jeigu būtina pakeisti (pratęsti) projekto įgyvendinimo terminus;

116.2. jeigu keičiama paramos suma ir (arba) investicijų pasiskirstymas tarp paramos dalių (projekto įgyvendinimo etapų);

116.3. jeigu kurios nors projekto biudžeto išlaidų kategorijos suma nukrypusi nuo paramos sutartyje planuotos sumos daugiau kaip 20 procentų;

116.4. nepanaudojus visos skirtos paramos sumos dėl sumažėjusių projekte numatytų išlaidų vertės, paramos gavėjas gali numatyti padaryti tiesiogiai su vykdoma veikla susijusias tinkamas finansuoti išlaidas;

116.5. Agentūros iniciatyva (teisės aktų pasikeitimo atveju);

116.6. kitais atvejais, sąlygotais nenumatytų aplinkybių, tačiau nedarančiais įtakos pagrindinėms paramos teikimo sąlygoms.

117. Iškilus poreikiui keisti projektą ir (arba) paramos sutartį, paramos gavėjas privalo raštu pateikti Agentūrai prašymą pakeisti projektą ir (arba) paramos sutartį ir kartu su prašymu pateikti visą informaciją ir dokumentus, kuriais būtų pagrindžiamas prašymas. Agentūra, gavusi paramos gavėjo prašymą pakeisti projektą ir (arba) paramos sutartį, įvertina prašymo aplinkybes ir priima sprendimą dėl paramos gavėjo prašymo.

118. Agentūra paramos gavėjo prašymą keisti projektą ir (arba) paramos sutartį gali:

118.1. patenkinti;

118.2. patenkinti iš dalies arba su tam tikromis sąlygomis;

118.3. atmesti.

119. Priimdama sprendimą dėl paramos gavėjo prašymo keisti projektą ir (arba) paramos sutartį, Agentūra įvertina, ar atlikus tokį pakeitimą projektas duos didesnę naudą ir efektyviau prisidės prie projekte bei KPP nustatytų tikslų. Priimant sprendimą dėl paramos gavėjo prašymo keisti projektą ir (arba) paramos sutartį, Agentūra taip pat atsižvelgia į aplinkybes, kurių paramos gavėjas negalėjo numatyti teikdamas paramos paraišką ir kurios nepriklauso nuo paramos gavėjo. Jeigu Agentūra nustato, kad dėl projekto pakeitimo paramos gavėjas negalės pasiekti projekte nustatytų tikslų ir tolesnis projekto įgyvendinimas būtų neefektyvus, Agentūra svarsto klausimą dėl paramos nutraukimo ir (arba) jau išmokėtos paramos grąžinimo.

120. Tuo atveju, kai keičiama paramos sutartis, Agentūra parengia, suderina su paramos gavėju ir išsiunčia paramos gavėjui arba kviečia paramos gavėją atvykti į Agentūrą pasirašyti suderintos pakeistos paramos sutarties ir nurodo pasiūlymo pasirašyti pakeistą paramos sutartį galiojimo terminą. Jeigu šalys nurodo priežastis, šis terminas gali būti pratęstas.

XXVI. DOKUMENTŲ SAUGOJIMAS

121. Visi su KPP įgyvendinimu susiję dokumentai turi būti saugomi vadovaujantis Bendrųjų dokumentų saugojimo terminų rodykle, patvirtinta Lietuvos vyriausiojo archyvo 2011 m. kovo 9 d. įsakymu Nr. V-100 (Žin., 2011, Nr. [32-1534](#)).

122. Paramos gavėjas privalo užtikrinti su KPP įgyvendinimu susijusių dokumentų saugumą ir prieinamumą Agentūros, Ministerijos, Valstybės kontrolės, Europos Komisijos ir Europos Audito Rūmų įgaliotiems atstovams.

123. Paramos gavėjas privalo saugoti:
- 123.1. paramos paraiškos ir jos priedų kopijas;
 - 123.2. paramos sutarties ir visų paramos sutarties pakeitimų originalus;
 - 123.3. projekto įgyvendinimo ataskaitų kopijas;
 - 123.4. išlaidų pagrindimo ir išlaidų apmokėjimo įrodymo dokumentų originalus ir mokėjimo prašymų kopijas;
 - 123.5. susirašinėjimo su Agentūra dokumentus;
 - 123.6. viešųjų pirkimų arba pirkimų vykdymo dokumentų originalus arba kopijas;
 - 123.7. taikytų, naudotų viešumo priemonių įrodymo dokumentus;
 - 123.8. kitus su paramos paraiška ir projekto įgyvendinimu susijusius dokumentus.

XXVII. VIEŠUMAS

124. Iš EŽŪFKP ir bendrojo finansavimo lėšų pagal KPP konkrečiam projektui paramą gaunantis paramos gavėjas privalo imtis informavimo ir viešinimo priemonių, vadovaudamasis Informavimo apie Lietuvos kaimo plėtros 2007–2013 metų programą ir suteiktos paramos viešinimo taisyklėmis, patvirtintomis Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2007 m. balandžio 26 d. įsakymu Nr. 3D-191 (Žin., 2007, Nr. [48-1868](#)).

XXVIII. BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

125. Kita Taisyklėse nenurodyta informacija pateikiama Lietuvos kaimo plėtros 2007–2013 metų programos administravimo taisyklėse ir kituose teisės aktuose.

126. Pasikeitus Taisyklėse nurodytiems teisės aktams, tiesiogiai taikomos naujos šių teisės aktų nuostatos.

Priedo pakeitimai:

Nr. [3D-247](#), 2009-04-14, Žin., 2009, Nr. 43-1685 (2009-04-18), i. k. 1092330ISAK003D-247

Nr. [3D-321](#), 2012-05-02, Žin., 2012, Nr. 53-2647 (2012-05-08), i. k. 1122330ISAK003D-321

Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro
2008 m. kovo 20 d. įsakymu Nr. 3D-163
(Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro
2012 m. gegužės 2 d. įsakymo Nr. 3D-321 redakcija)

[illegible]

(dokumento sudarytojo pavadinimas)

PARAMOS PARAĮŠKA PAGAL LIETUVOS KAIMO PLĖTROS 2007–2013 METŲ PROGRAMOS PRIEMONĘ „PELNO NESIEKIANČIOS INVESTICIJOS MIŠKUOSE“**

(sudarymo vieta)

I. INFORMACIJA APIE PAREIŠKĒJĀ

[illegible]

	, stovyklaviečių ir kt.) skaičius								
2.	Paremtas miško plotas	ha							

Pareiškėjo parašas _____

V. TINKAMŲ FINANSUOTI IŠLAIDŲ SĄRAŠAS

(Šioje lentelėje nurodomos tinkamos finansuoti išlaidų kategorijos: išlaidų pavadinimas, vienetų kaina be PVM, PVM ir bendra suma su PVM, prašoma paramos suma ir išlaidų pagrindimas, trumpai pagrįskite, kodėl šios išlaidos yra būtinos projektui įgyvendinti ir kaip jos prisidės prie projekto tikslų įgyvendinimo. Turi būti atidžiai užpildyta ir pagrįsta, kad neliktų abejonių dėl išlaidų pagrįstumo. Nepagrįstos, abejotinos ir nebūtinos projektui įgyvendinti išlaidos gali būti pripažintos netinkamomis finansuoti paramos lėšomis, o tinkamų išlaidų bendra suma ir atitinkamai paramos dydis sumažinami.)

Nr.	Išlaidų kategorijos	Suma be PVM, Lt	PVM, Lt	Bendra suma su PVM, Lt	Prašoma paramos suma, Lt	Iš paramos lėšų netinkama finansuoti PVM suma, kuri apmokama iš šiam tikslui skirtų ministerijos bendrųjų valstybės biudžeto asignavimų, Lt	Pagrindimas
1.	Pamiškių formavimas						
1.1..							
2.	Miškuose esančių saugomų natūralių buveinių ar saugomų rūšių buveinių atkūrimo arba būdingos miško struktūros palaikymo darbai (numatyti gamtotvarkos planuose)						
2.1..							

Nr.	Išlaidų kategorijos	Suma be PVM, Lt	PVM, Lt	Bendra suma su PVM, Lt	Prašoma paramos suma, Lt	Iš paramos lėšų netinkama finansuoti PVM suma, kuri apmokama iš šiam tikslui skirtų ministerijos bendrųjų valstybės biudžeto asignavimų, Lt	Pagrindimas
3.	Medynų papildymas ornitochoriniai s medžiais ir krūmais						
3.1..							
4.	Iki 300 m ² ploto kūdrių įrengimas (ne daugiau kaip 1 vnt./ha) ir atnaujinimas						
4.1..							
5.	Laikinos priemonės miško keliams per ekologiškai jautrias zonas uždaryti						
5.1..							
6.	Viešojo naudojimo rekreacinės miško infrastruktūros, stovyklaviečių, poilsio vietų įrengimas ir gerinimas						
6.1..							
7.	Rekreacinių ir gamtos saugos objektų aplinkos tvarkymo ir						

Nr.	Išlaidų kategorijos	Suma be PVM, Lt	PVM, Lt	Bendra suma su PVM, Lt	Prašoma paramos suma, Lt	Iš paramos lėšų netinkama finansuoti PVM suma, kuri apmokama iš šiam tikslui skirtų ministerijos bendrųjų valstybės biudžeto asignavimų, Lt	Pagrindimas
	apsaugos darbai						
7.1..							
8.	Pažeisto hidrologinio režimo atkūrimo rezervaciniuose (I grupės) ir ekosistemų apsaugos (II grupės) miškuose, taip pat NATURA 2000 tinklo teritorijų miškuose, darbai						
8.1..							
9.	Miškotvarkos projekto ir kitų šiai veiklos sričiai įgyvendinti reikalingų planavimo ir projektavimo dokumentų parengimas (ne daugiau kaip 10 000 Lt (dešimt tūkstančių litų) be PVM						
9.1..							
	Iš viso:						

Pareiškėjo parašas _____

VI. PROJEKTO ĮGYVENDINIMO PLANAS

(Nurodomos planuojamos projekte išlaidų kategorijos, jų pirkimo suma be PVM, pirkimo suma su PVM ir šių išlaidų patyrimo trukmė.)

Nr.	Išlaidų pavadinimas	Pirkimo suma be PVM, Lt	Pirkimo suma su PVM, Lt	Projekto trukmė, mėn.	Paramos suma, Lt
I etapas					
1.	...				
	Iš viso I etape:				
II etapas					
	...				
	Iš viso II etape:				
N etapas					
	...				
	Iš viso N etape:				
	Iš viso:				

Pareiškėjo parašas _____

VII. PROJEKTO FINANSAVIMO ŠALTINIAI

(Nurodoma, kaip pareiškėjas numato finansuoti projektą, kol bus gauta parama. Jeigu projekte yra numatytos investicijos, netinkamos finansuoti paramos lėšomis, tačiau būtinos projektui įgyvendinti, jos turi būti įskaičiuotos į projekto vertę ir turi būti užtikrintas jų finansavimas. Projekto finansavimo šaltiniai turi atitikti projekto vertę su PVM.)

	Šaltinis	Suma, Lt	Nuoroda į patvirtinimo dokumentą / informacijos šaltinį
1.	Paramos lėšos (nurodomos paramos lėšos, nukreiptos kitam projekto etapui finansuoti)(Pildoma tik tuo atveju, jei projektas numatomas vykdyti daugiau nei vienu etapu)	_ _ _ _ _ _ _	
2.	Pareiškėjo lėšos (nurodomos turimos lėšos, projekto įgyvendinimo laikotarpiu iš veiklos planuojamos gauti lėšos, skirtos projektui finansuoti)	_ _ _ _ _ _ _	
3.	Paskola (nurodoma paskola,	_ _ _ _ _ _ _	

1.4. Apsauginių miškų (III miškų grupės) plotas	ha														
1.5. Ūkinių miškų (IV miškų grupės) plotas	ha														
1.6. NATURA 2000 teritorijos miškų plotas	ha														
2. Miško valdoje esantys miško infrastruktū ros objektai:	vnt.														
2.1.															
2.2.															

¹ Nuosavybės teise valdoma žemė.

² Nuomos, panaudos ar kitais pagrindais valdoma žemė.

Pareiškėjo parašas _____

IX. INFORMACIJA APIE EUROPOS BENDRIJOS PARAMĄ

(Pažymimas kryžiuuku „X“ atsakymas „Taip“, jei pareiškėjas yra gavęs paramą, ir „Ne“, jei paramos pareiškėjas dar nėra gavęs. Teigiamo atsakymo atveju pareiškėjas turi užpildyti lentelę, nurodydamas priemonę, pagal kurią gavo paramą, pavadinimą, jam skirtos paramos sumą ir tada išmokėtos paramos sumą ir projekto, už kurį skirta parama, įgyvendinimo pabaigą, t. y. paskutinio mokėjimo prašymo pateikimo Agentūrai datą.)

Ar esate gavęs Europos Bendrijos paramą?	☐ Taip ☐ Ne
--	---

Jei taip, užpildykite šią lentelę:

Priemonės pavadinimas	Paramos suma, Lt	Paramos skyrimo data	Išmokėta paramos suma, Lt	Projekto įgyvendinimo pabaiga
Iš viso:				

X. KITA INFORMACIJA

(Šioje lentelėje pareiškėjas atsako į pateiktus klausimus, užbraukdamas kryželiu langelį ties žodžiu „Taip“ arba „Ne“.)

1.	Ar esate gavęs Europos Bendrijos investicinę paramą miškų sektoriuje ³ ?	☐ Taip ☐ Ne
2.	Ar esate įgyvendinęs ankstesnį projektą? (pildoma, jei prašoma pakartotinės paramos)	☐ Taip ☐ Ne
3.	Ar užtikrinate, kad išlaidos, kurioms finansuoti prašoma paramos, nebuvo, nėra ir nebus finansuojamos iš kitų nacionalinių programų ir Europos Bendrijos fondų?	☐ Taip ☐ Ne
4.	Ar esate atsiskaitęs su Valstybine mokesčių inspekcija?	☐ Taip ☐ Ne
5.	Ar esate atsiskaitęs su Valstybiniu socialinio draudimo fondu?	☐ Taip ☐ Ne
6.	Ar projektas skirtas miško ekologinei vertei padidinti?	☐ Taip ☐ Ne
7.	Ar hidrologinio režimo atkūrimo darbai atliekami tik I ir (arba) IIA miškų, ir (arba) NATURA 2000 tinklo teritorijų miškuose? (pildoma, jei prašoma paramos hidrologinio režimo atkūrimo darbams)	☐ Taip ☐ Ne
8.	Ar rekreacinės paskirties miško infrastruktūros objektai įrengiami ir gerinami IIB grupės (rekreaciniuose) miškuose? (pildoma, jei prašoma paramos rekreacinės paskirties miško infrastruktūros objektams įrengti ir gerinti)	☐ Taip ☐ Ne
9.	Ar patvirtinate, kad rekreacine infrastruktūra bus galima naudotis laisvai ir nemokamai?	☐ Taip ☐ Ne
10.	Ar įsipareigojate viešinti gautą paramą ⁴ ? Kokias viešinimo priemones naudosite?	☐ Taip ☐ Ne Nurodyti viešinimo priemones
11.	Ar be rašytinio Agentūros sutikimo įsipareigojate nekeisti projekto įgyvendinimo vietos ir sąlygų, neparduoti ir kitaip neperleisti kitam asmeniui už paramos lėšas įgyto turto mažiausiai penkerius arba, projektą įtraukus į rizikingų projektų sąrašą, septynerius metus nuo sprendimo skirti paramą priėmimo dienos	☐ Taip ☐ Ne

³ 2004–2006 metų Lietuvos bendrojo programavimo dokumento priemonė „Miškų ūkis“, KPP priemonės: „Miškų ekonominės vertės didinimas“, Priemonės „Žemės ūkio ir miškininkystės plėtra

ir pritaikymo infrastruktūra“ veiklos sritis „Miškų infrastruktūros gerinimas“, „Miškininkystės potencialo atkūrimas ir prevencinių priemonių įdiegimas“, „Pelno nesiekiančios investicijos miškuose“.

⁴ Informavimo apie Lietuvos kaimo plėtros 2007–2013 metų programą ir suteiktos paramos viešinimo taisyklės, patvirtintos Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2007 m. balandžio 26 d. įsakymu Nr. 3D-191 (Žin., 2007, Nr. [48-1868](#)).

Pareiškėjo parašas _____

XI. PATEIKIAMAI DOKUMENTAI

(Šioje lentelėje Pareiškėjas pasitikrina, ar jo pateikiama paraiška yra sukomplektuota, ir pažymi (kryželiu), kuriuos dokumentus pateikia, nurodydamas pateikiamų dokumentų puslapių skaičių)

Eil. Nr.	Dokumento pavadinimas	Pažymėti X	Puslapių skaičius
1.	Miškotvarkos projektas	☐	
2.	Gamtotvarkos planas (jei prašoma paramos investicijoms, kurios pagal Taisyklių 22 punktą turi būti numatytos gamtotvarkos plane)	☐	
3.	Juridinio asmens steigimo dokumentai (įstatai arba steigimo sandoris, arba įstatymų nustatytais atvejais bendrieji nuostatai, arba kiti dokumentai, kuriuos įstatymams prilygina Lietuvos Respublikos civilinis kodeksas (Žin., 2000, Nr. 74-2262))	☐	
4.	Juridinio asmens kompetentingo organo pritarimo parengtai paramos paraiškai protokolo išrašas, patvirtintas pareiškėjo įgalioto asmens	☐	
5.	Dokumentai, kuriais užtikrinamas tinkamas projekto finansavimo šaltinis	☐	
6.	Numatomų investicijų vertės pagrindimo dokumentai iš prekių tiekėjų, darbų ar paslaugų teikėjų arba kiti dokumentai, kuriais pagrindžiama numatytų investicijų vertė	☐	
7.	Statinio techninio projekto statybos skaičiuojamosios dalies ekspertizės išvada ir statybą leidžiantis dokumentas, kai šie dokumentai privalomi pagal teisės aktų reikalavimus (gali būti pateikti ne vėliau kaip su pirmu mokėjimo prašymu)	☐	
8.	Numatomų darbų techniniai / specialieji projektai ir kiti dokumentai, kai jie privalomi pagal teisės aktų reikalavimus (statinių techninis projektas, teisės aktuose nustatyta tvarka atsakingų institucijų suderintas supaprastintas projektas ar remonto aprašas; kiti dokumentai) (jei su paraiška nėra galimybės pateikti, gali būti pateikti ne vėliau kaip su pirmu mokėjimo prašymu)	☐	
9.	Leidimas kirsti mišką (pateikiama, jei paramos prašoma kraštovaizdžio formavimo kirtimams. Leidimą kirsti mišką pateikia kartu su pirmu mokėjimo prašymu).	☐	
10.	Bendraturčių sutikimai, kad pareiškėjui leidžiama vykdyti projekte numatytas investicijas bendrosios nuosavybės teise valdomoje miško valdoje	☐	

11.	Kiti dokumentai		
-----	-----------------	--	--

Pareiškėjo parašas _____

XII. PAREIŠKĖJO DEKLARACIJA

Aš, **pretenduojantis gauti paramą pagal KPP priemonę „Pelno nesiekiančios investicijos miškuose“**, pasirašydamas šioje paraiškoje, patvirtinu, kad:

1. Esu susipažinęs su paramos skyrimo sąlygomis.
2. Šioje paraiškoje pridedamuose dokumentuose pateikta informacija yra teisinga.
3. Iki paraiškos pateikimo užregistravau valdos duomenis Lietuvos Respublikos žemės ūkio ir kaimo verslo registre.
4. Žinau, kad tik iš Lietuvos Respublikos žemės ūkio ir kaimo verslo centro gautus duomenis Agentūra panaudos priimdama sprendimą dėl paramos suteikimo / nesuteikimo ar / ir sankcijų taikymo.
5. Nesu pažeidęs jokios paramos iš Europos Bendrijos arba Lietuvos Respublikos biudžeto lėšų skyrimo sąlygų.
6. Prašoma parama yra mažiausia projektui įgyvendinti reikalinga suma.
7. Man ir mano įmonei nėra iškelta byla dėl bankroto ir mano įmonė, kuriai atstovauju, nėra likviduojama.
8. Man nežinomos kitos šiame dokumente nenurodytos priežastys, dėl kurių projektas negalėtų būti įgyvendintas ar jo įgyvendinimas būtų atidedamas, arba dėl kurių projektas nebūtų įgyvendintas nustatytu laikotarpiu.
9. Sutinku, kad paraiška gali būti atmesta, jeigu joje pateikti ne visi prašomi duomenys (įskaitant šią deklaraciją).
10. Sutinku, kad paraiškoje pateikti duomenys būtų apdorojami ir saugomi informacinėje sistemoje.
11. Sutinku, kad mano tinkamumas gauti paramą bus vertinamas pagal mano pateiktus ir atitinkamais dokumentais pagrįstus duomenis bei viešuosiuose registruose esančius duomenis.
12. Esu informuotas, kad duomenys apie gautą paramą bus viešinami visuomenės informavimo tikslais, taip pat gali būti perduoti audito ir tyrimų institucijoms siekiant apsaugoti Europos Bendrijos finansinius interesus, teisės aktuose nustatyta tvarka.
13. Esu informuotas, kad turiu teisę žinoti apie savo asmens duomenų tvarkymą, susipažinti su tvarkomais savo asmens duomenimis ir kaip jie yra tvarkomi, reikalauti ištaisyti, sunaikinti savo asmens duomenis arba sustabdyti savo asmens duomenų tvarkymo veiksmus, kai duomenys tvarkomi nesilaikant teisės aktų nuostatų.
14. Sutinku, kad informacija apie mano pateiktą paramos paraišką, nurodant pareiškėjo pavadinimą, projekto pavadinimą, paraiškos kodą ir prašomą / gautą paramos sumą, būtų skelbiama Agentūros interneto svetainėje, esu informuotas, kad duomenų valdytojas yra Agentūra.
15. Sutinku, kad visa su šiuo projektu susijusi informacija būtų naudojama ir KPP priežiūros, vertinimo ir statistikos tikslais.
16. Įsipareigoju klaidingai apskaičiuotą ir pervestą į mano atsiskaitomąją sąskaitą paramos sumą grąžinti Agentūrai.
17. Įsipareigoju vykdyti reguliarią projekto įgyvendinimo stebėseną, kad užtikrinčiau projekto įgyvendinimą, kaip numatyta paramos paraiškoje.
18. Žinau, kad Agentūra gali patikrinti pateiktus duomenis bei atlikti patikrą vietoje ir gauti papildomos informacijos apie mano veiklą, kuriai prašoma paramos. Pateiktus duomenis kontrolės tikslams gali panaudoti ir kitos su Europos žemės ūkio fondo kaimo plėtrai lėšų panaudojimu bei priežiūra susijusios institucijos.
19. Sutinku, kad visi mano prisiimti įsipareigojimai bus patikrinti Agentūros nustatytais

20. Įsipareigoju informuoti Agentūrą apie suteiktą Žemės ūkio paskolų garantijų fondo garantiją ir pateikti dokumentus, kuriais patvirtinamas kredito įstaigai sumokėtų palūkanų kompensavimas, jei projektui įgyvendinti bus naudojamas banko kreditas.

22. Jeigu prašoma paramos rekreacinei infrastruktūrai gerinti, įsipareigoju, kad ja bus galima nemokamai naudotis.

23. Sutinku, kad paraiškoje ir kituose Agentūrai teikiamuose dokumentuose esantys mano asmens ir kiti duomenys būtų apdorojami ir saugomi paramos administravimo informacinėse sistemose ir kad Agentūra gautų mano asmens ir kitus duomenis iš kitų juridinių asmenų, registų ar duomenų bazių paramos administravimo klausimais.

(pareiškėjo arba jo įgalioto asmens pareigos)

A. V.

(parašas)

(vardas, pavardė)

Konsultanto vardas ir pavardė

Institucijos pavadinimas

Telefono ir fakso Nr.

(parašas)

(konsultanto vardas, pavardė)

Pastaba. Pareiškėjo pateikti duomenys bus tvarkomi elektroniniu būdu, juos kontrolės, priežiūros ir vertinimo tikslams gali panaudoti Agentūra, Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerija, kitos su Europos žemės ūkio fondo kaimo plėtrai administravimu susijusios institucijos.

Pareiškėjo parašas _____

Nr. [3D-625](#), 2009-08-26, Žin., 2009, Nr. 103-4332 (2009-08-29), i. k. 1092330ISAK003D-625

Nr. [3D-355](#), 2011-04-22, Žin., 2011, Nr. 49-2389 (2011-04-28), i. k. 1112330ISAK003D-355

Pakeitimai:

1.

Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerija, Įsakymas

Nr. [3D-319](#), 2008-06-09, Žin., 2008, Nr. 67-2550 (2008-06-12), i. k. 1082330ISAK003D-319

Dėl žemės ūkio ministro 2008 m. kovo 20 d. įsakymo Nr. 3D-163 "Dėl Lietuvos kaimo plėtros 2007–2013 metų programos priemonės "Pelno nesiekiančios investicijos miškuose" įgyvendinimo taisyklių patvirtinimo" pakeitimo

2.

Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerija, Įsakymas

Nr. [3D-247](#), 2009-04-14, Žin., 2009, Nr. 43-1685 (2009-04-18), i. k. 1092330ISAK003D-247

Dėl žemės ūkio ministro 2008 m. kovo 20 d. įsakymo Nr. 3D-163 "Dėl Lietuvos kaimo plėtros 2007-2013 metų programos priemonės "Pelno nesiekiančios investicijos miškuose" įgyvendinimo taisyklių patvirtinimo" pakeitimo

3.

Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerija, Įsakymas

Nr. [3D-369](#), 2009-05-22, Žin., 2009, Nr. 64-2581 (2009-05-30), i. k. 1092330ISAK003D-369

Dėl žemės ūkio ministro 2008 m. kovo 20 d. įsakymo Nr. 3D-163 "Dėl Lietuvos kaimo plėtros 2007–2013 metų programos priemonės "Pelno nesiekiančios investicijos miškuose" įgyvendinimo taisyklių patvirtinimo" pakeitim

4.

Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerija, Įsakymas

Nr. [3D-625](#), 2009-08-26, Žin., 2009, Nr. 103-4332 (2009-08-29), i. k. 1092330ISAK003D-625

Dėl žemės ūkio ministro 2008 m. kovo 20 d. įsakymo Nr. 3D-163 "Dėl Lietuvos kaimo plėtros 2007–2013 metų programos priemonės "Pelno nesiekiančios investicijos miškuose" įgyvendinimo taisyklių patvirtinimo" pakeitimo

5.

Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerija, Įsakymas

Nr. [3D-730](#), 2009-10-05, Žin., 2009, Nr. 120-5179 (2009-10-08), i. k. 1092330ISAK003D-730

Dėl žemės ūkio ministro 2008 m. kovo 20 d. įsakymo Nr. 3D-163 "Dėl Lietuvos kaimo plėtros 2007–2013 metų programos priemonės "Pelno nesiekiančios investicijos miškuose" įgyvendinimo taisyklių patvirtinimo" pakeitimo

6.

Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerija, Įsakymas

Nr. [3D-355](#), 2011-04-22, Žin., 2011, Nr. 49-2389 (2011-04-28), i. k. 1112330ISAK003D-355

Dėl žemės ūkio ministro 2008 m. kovo 20 d. įsakymo Nr. 3D-163 "Dėl Lietuvos kaimo plėtros 2007–2013 metų programos priemonės "Pelno nesiekiančios investicijos miškuose" įgyvendinimo taisyklių patvirtinimo" pakeitimo

7.

Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerija, Įsakymas

Nr. [3D-432](#), 2011-05-24, Žin., 2011, Nr. 65-3071 (2011-05-28), i. k. 1112330ISAK003D-432

Dėl žemės ūkio ministro 2008 m. kovo 20 d. įsakymo Nr. 3D-163 "Dėl Lietuvos kaimo plėtros 2007–2013 metų programos priemonės "Pelno nesiekiančios investicijos miškuose" įgyvendinimo taisyklių patvirtinimo" pakeitimo

8.

Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerija, Įsakymas

Nr. [3D-321](#), 2012-05-02, Žin., 2012, Nr. 53-2647 (2012-05-08), i. k. 1122330ISAK003D-321

Dėl žemės ūkio ministro 2008 m. kovo 20 d. įsakymo Nr. 3D-163 "Dėl Lietuvos kaimo plėtros 2007–2013 metų programos priemonės "Pelno nesiekiančios investicijos miškuose" įgyvendinimo taisyklių patvirtinimo" pakeitimo

9.

Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerija, Įsakymas

Nr. [3D-437](#), 2012-06-20, Žin., 2012, Nr. 70-3656 (2012-06-23), i. k. 1122330ISAK003D-437

Dėl žemės ūkio ministro 2008 m. kovo 20 d. įsakymo Nr. 3D-163 "Dėl Lietuvos kaimo plėtros 2007–2013 metų programos priemonės "Pelno nesiekiančios investicijos miškuose" įgyvendinimo taisyklių patvirtinimo" pakeitimo